

Philip Rosendahl

af Keld Hansen

Tidligere landsfoged i Nordgrønland Philip Rosendahl er død. Han blev 81 år og havde tilbragt 19 år i Grønland med efterfølgende 23 år som kontorchef i Grønlandsministeriet.

Mange vil utvivlsomt huske ham som en strålende anekdotefortæller. Få har som han forstået at dyrke anekdoten som en kunstart, om hvilken han selv sagde, at dens vigtigste kendetegn var, at den karakteriserede den, den vedrørte, uden nogen sinde at være ondskabsfuld.

„Når han sådan gav sig hen, var der liv og lune over hans beretninger,“ skrev Philip Rosendahl i indledningen til sin sidste, store bog om Jakob Danielsen, som udkom på grønlandsk, dansk og engelsk i 1968. Og tankevækkende er det unægteligt, at det billede Philip Rosendahl gennem sine mange foredrag og publikationer efterlader os andre af fangeren og kunstneren Jakob Danielsen, på så mange måder smelter sammen med det billede, man nu sidder tilbage med af Philip Rosendahl selv. Han glemte til sin død aldrig det løfte, han i sin tid havde givet Jakob, at hans

billeder og beretninger skulle blive kendt af så mange mennesker som muligt. Og intet sted i hans mange artikler og bøger finder man spor af det så ofte påpegede „over-underordnet forhold“, som fandt sted navnlig i kolonitiden. Tværtimod kommer de to personers intime og seriøse samarbejde til at fremtræde som et lysende eksempel på en grønlanders og danskers frugtbare samarbejde, til trods for deres vidt forskellige kulturelle baggrund.

I 1920 kom Philip Rosendahl til Grønland som regeringens kontrollør ved Kryolitbruddet i Ivigtut. Men allerede i 1924 blev han konstitueret kolonibestyrer i Godhavn, konstitueret landsfoged for Nordgrønland samt formand for det daværende Nordgrønlands landsråd. Sidstnævnte formandspost og landsfogedembedet styrede han til 1939. Krigsårene og tiden indtil 1963 var han kontorchef i Grønlandsministeriet og fra slutningen af 1940'erne og indtil 1970 medlem af en lang række bestyrelser, bl. a. Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn 1947–1970.

Selv om navnet Jakob Danielsen for fremtiden nok vil blive nævnt, når man mindes Ph. Rosendahl, bør dog ikke glemmes hans utallige øvrige bestræbelser for at hjælpe og råde især den grønlandske fangerbefolkning og hans indsats for at give disse familier bedre og

sikrere levevilkår. En lang række artikler, hvoraf over et halvt hundrede drejede sig om erhvervsforhold som fangst og fredningsforanstaltninger, både- og husbyggeri, folkeflytninger og slædehunde, for blot at nævne enkelte, vidner om det store arbejde, den tidligere landsfoged gjorde for at leve sig ind i fangerbefolkningens problemer.

I sin tid som kontorchef i Grønlandsministeriet under krigen bearbejdede han således de indsamlede vestgrønlandske fangstlister. Han forstod vigtigheden af at bevare og udnytte denne enestående form for statistiske oplysninger om det grønlandske fangererhverv – indsamlet gennem snart hundrede år – og han var den, der sørgede for, at arbejdet blev fortsat og systematiseret. I 1961 skrev Ph. Rosendahl 8 artikler til Grønlandsposten under titlen „Hvad fortæller fangstlisterne os“ og samme år til Geografisk Tidsskrift, bd. 60 artiklen „Grønlandsk jagt og fangststatistik“.

Ph. Rosendahl vil blive husket, ikke som en af den sidste kolonitids store herrer, men som et roligt og lunt menneske, hvis håndsregning man altid kunne regne med. Mange, navnlig på Vestgrønlands nordkyst, mindes ham stadig, såvel for hans mange ideer som for hans hjælpsomhed, men først og fremmest som en person, man altid var tryk ved at betro sig til.